

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

iustitiam eius, id est, fidem, timorem, & dilectionem Dei & proximi: nam sic quærentibus promisit Deus regnum æternum, ergo adiicit & terrena. Prouer. 10. Non occidet Dominus fame anima iusti: & vult Christus, ut homo fidelis cor suum extendat in totam Christianitatem, & petat pro tota cōgregatione omnium hominum, ut Deus verbo suo & pane quotidiano nos pascere dignetur: nam ut inquit Chrysostomus, qui pro tota Christianitate petit, pro illo etiā petit tota Christianitas: & quando oras pro tota Christianitate, etiam pro te oras. Delectatur enim Deus potius audire totam congregationem quam singulare Pharisæum. Matth. 18. ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo. Ita qui cum communitate cantat, benè cantat, etiam si vox mala sit, sed qui solus cantat, non manebit sine iudicio.

DE DIMISSIONE DEBITO. rum coram Deo & proximo.

CAP. XXX.

ARGUMENTA.

1. *Penes quid certi reddamur, quod Deus nobis dimiserit debita.*
2. *Cur petamus nobis dimitti debita, iuxta Mattheum, & non peccata.*
3. *Quod nulla oratio exauditur, nec sacrificium aut opus Deo placet, ubi retinetur inuidia.*
4. *Hristus promisit, & verbum ipsius est, Matth. 6. Quandò dimiseritis hominibus peccata eorum, tunc pater vester celestis cōdonabit & debita vestra: si autem, &c. Ecce hæc est promissio, si dimiserimus alijs, & nostra nobis dimittētur: si vero mi-*
nus,

nus, nec nostra condonabuntur, docuit ergo nos Christus orare, Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: non ut nostra dimissione debitorum proximi, mereamur remissionem debitorum nostrorum. Vnus est Christus, qui pro peccatis nostris mortuus est, & resurrexit propter iustificationem nostram, Roman. 4. ille est agnus Dei qui tollit peccata mundi, Ioan. 1. hic semetipsum pro nobis obtulit, Galat. 1. Sed quod nobis virtus passionis Christi, quae tollit omnia peccata, non distribuitur nec efficax sit in nobis, nisi & nos dimiserimus proximo debita. Ideo tunc certus es, quando ex fide & amore Christi propter eius preceptum dimittis offensam proximo tuo, quod tibi sint dimissa omnia tua debita: sin autem non dimiseris, nunquam eris certus de tuorum debitorum dimissione, neque tibi peccata tua remittentur: Nam illam causam quam tu praetendis, quod non vis dimittere, habet & Deus erga te & quidem maiorem, ut tibi quoque non dimittat: nec possibile est, ut homo vere credere possit, quod Deus ipse remittat peccata, qui ipse met non vult remittere proximo: et si Deus velit remittere debita, attamen recuocaret propter duritiam cordis nostri, quod etiam non volumus cedere & remittere, sicut patet in exemplo Matth. 18. de seruo nequam, cui iam erant sua dimissa debita: sed quoniam ipse nolebat commisereri conseruo suo, ideo eius debita redibant, & cogebatur soluere quod prius erat condonatum: hæc grauissima est sententia. Insuper nouit Deus, quam graue sit homini credere si quando contra Deum peccauit, Deus hoc gratis ex misericordia propter Christum vellet ei condonare, sicut in Cain videmus, qui dixit: Maior est iniquitas mea, quam ut remissionem mereatur, Gen. 4. Ideo apposuit Deus hoc signum, per quod certò agnosceremus tunc esse delicta nostra remissa, quod nos hominibus sua dimiserimus. Nam multo leuius

Ieuius est, nos condonare hominibus, qui non tan-
tum in nos peccarunt, sicut nos in Deum, tamen De-
us facilior est ad condonandum nobis, quam nos
proximo. Habes itaque in hoc Dei verbum: si tu re-
mittis proximo, & Deus iam magis paratus est tibi
remittere. Quilibet homo coram Deo est peccator, &
habet hic in terris inimicum etiam peccatorem con-
tra se. Ideo facere debet cum debitore suo, sicut cupe-
ret sibi fieri à Deo.

¶. Perimus nobis dimitti debita, & non peccata: qui
debitum se magis extendit, quam peccatum: Dienit
peccatum, quādō iniuste facimus contra Dei prece-
ptum: Debitum autem dicitur, quando bonum fac-
re debemus, & non facimus, quandō nō exoluimus,
hoc quod Deo & proximo nostro debemus: vel eti-
amsi fecerimus, non tamen facimus perfectē vel in
tegrē. Igitur quandō iam peccatum propter fidem ei-
dunissum, & facti sumus filii Dei, accepimus spiritū
sanctum, qui iuuat nos certare contra peccata, & con-
sortat ad bona opera, attamen adhuc non facimus
perfectē quod facere tenemur, etiamsi non aperte
facimus contra eius mandata, quia tamen non faci-
mus quae tenemur, semper debitores manemus: &
hoc debitum nobis dimittitur propter Christum,
quando illum aut patrē propter hoc oramus, & quo-
que proximo nostro indulgemus: semper enim débi-
tores Deo manemus, id est, minus facimus quam de-
bemus. Ex hoc apparet, quarē nos nunquam per op-
era propria nostra possimus à peccato, morte & infer-
no liberari & iustificari: nam & bona nostra opera
indigent indulgentia, quia non sunt perfecta, ideo
oportet nos omnes per passionem & mortem, & re-
surrectionem Iesu Christi liberari: nam propter ipsius
mortem & meritum promisit Christus nos liberari,
non autem propter opera & merita nostra. Acto-
rum, 10. capite: huic omnes prophetæ testimonium
peribent;

perhibent, &c. & ibidem 15 cap. Gratia domini nostri Iesu Christi credimus nos saluari. Igitur hanc satisfactionem & indulgentias exigit a nobis Deus, Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, 1 Ioan. 2. Sed non circa nobis efficax, nisi & nos remiserimus.

Vbique testatur scriptura, nec orationem nec opus aliquod nostrum esse efficax coram Deo, nisi dimisso debito. Marc. 11. cum stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis aduersus aliquem, ut & pater vester qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra: ¶ si vos non dimiseritis & cæt. Sacrificium Cain, qui iniulc debat fratri suo, Deus non respexit, Gene. 4. Neque munus altaris vult, fratre irreconciliato, Matt. 5. Rongandus est Deus pro duplice gratia: Primo, ut nobis remitterat debita: eo enim omnes indigemus: deinde, ut donet nobis gratiam & adiutorium suum, ut quoque proximo nostro possimus indulgere, alioqui nostra natura tarda est & tenax. Exempli igitur Christi qui in cruce orauit pro crucifixoribus, ut pater illis dimitteret, Lucæ 23. & nos dimittere debemus, sicut Christus docet benefacere & orare pro inimicis, Matthæi. quinto, ut simus filii patris qui in cælis est, qui sollem suum oriri facit super bonos & malos, & donat pluuiam &c illum patrem cælestem sequi debemus, non terrenum, qui semper occasionem dat vindictæ & odio. &cet. Et quoniam Christus omnes iubet orare & petere dimissionem peccatorum & omnes sancti hanc orationem usurparunt, & etiam dimiserunt debita proximi suis: sic & nos facere debemus, neque aliquis se se factum existimet, quasi non habeat delicta: reliquæ enim peccatorum hærent in carne, et si spiritus sit sanctus fide, quare & omnes homines sancti orarunt sibi dimitti delicta. Et nos quoque omnes debemus, ne nobis imputet Deus, sed condonet pro sua misericordia, & cæt.

DE